BIBLIJSKE LEKCIJE

Primajte moju pouku, a ne srebro, i znanje radije negoli birano zlato. Izr. 8:10

VUKA, HRVATSKA, 30. RUJAN, 2026.

MATO TOKIĆ

APOSTOL NEZNABOŽACA – SLOBODA U OKOVIMA

Nakon što je Pavao nesmotreno završio u zarobljeništvu, Bog je svom milošću zaštitio njegov život i nastavio djelovati preko njega. Dok je bio u okovima, Bog mu je otvorio put da poganima posvjedoči o Kristu. U Božjoj sili apostol je iznio evanđelje upravitelju Feliksu i njegovoj ženi. Feliks nikako nije mogao ostati ravnodušan prema svjetlosti koju mu je Bog poslao. Kada je čuo evanđelje, postao je odgovoran za svjetlost koju je primio. Čuvši evanđelje, Feliks je više nego ikad prije shvatio svoju odgovornost pred Bogom i uplašio se za svoj život. Dvije godine je Feliks držao Pavla u zatvoru i povremeno razgovarao s njim. Ipak, uz svu svjetlost koju je primio od Boga preko Pavla, odlučio je da se ne pokaje i ne preda Bogu. Nažalost, odbio je svjetlost koju mu je Bog poslao kako bi ga spasio od grijeha i vječne smrti. Zanemarivši svjetlost istini, usmjerio je svoje srce i misli prema srebroljublju, te očekivao od Pavle da ga podmiti kako bi ga oslobodio iz zatvora. Pošto od Pavla nije dobio mito, ostavio ga je u zatvoru. Iako je znao da je Pavao nevin, odbacivši svjetlost istine, odlučio je ugoditi Židovima.Feliksov slučaj je jasno upozorenje što će se desiti svakom čovjeku ako odbije svjetlost koju mu Bog šalje. Ako čovjek odbije živjeti po istini koju mu Bog šalje, on tada postaje Božji neprijatelj i neprijatelj Božjeg naroda.

Nakon dvije godine, Feliksa je naslijedio drugi upravitelj. **„A nakon dvije godine Feliks dobije za nasljednika Porcija Festa. Htijući ugoditi Židovima, Feliks ostavi Pavla okovana.“ (Djela 24:27)** Čim je upravitelj Fest preuzeo vlast, Židovi su ga pokušali nagovoriti da vrati Pavla u Jeruzalem. **„Nakon što smo se rastali od njih i otplovili, ploveći ravno stigli smo do Kosa; a idućeg dana do Rodosa pa odande do Patare našavši lađu koja plovi za Feniciju, ukrcali smo se i otplovili. Kada smo ugledali Cipar, ostavili smo ga slijeva te zaplovili prema Siriji. Pristali smo u Tiru, jer je ondje lađa trebala iskrcati teret. Pronašavši učenike, ostali smo ondje sedam dana. Oni Pavlu po Duhu rekoše neka ne uzlazi u Jeruzalem. No kada su nam ti dani istekli, krenuli smo te pošli svojim putem; i svi su nas oni ispratili, zajedno sa ženama i djecom, do izvan grada. Na obali smo klekli i pomolili se.“ (Djela 21:1-5)** Fest je bio u određenoj mjeri upoznat s Pavlovim slučajem i odlučio je na kraju sve okupiti u sudnicu i saslušati. Nakon što se vratio iz Jeruzalema u Cezareju pozvao je Pavla i Pavlove tužitelje u sudnicu. **„Zadržavši se među njima oko deset dana, siđe on u Cezareju. Sutradan, sjedeći na sudačkoj stolici, zapovjedi da se dovede Pavla. Kada je on došao, okružiše ga Židovi koji su sišli iz Jeruzalema, te izniješe protiv Pavla mnoge i teške optužbe, koje nisu mogli dokazati. On u svoju obranu odgovori: „Ni u čemu se nisam ogriješio o židovski zakon, ni o Hram, ni o cara.““ (Djela 25:6-8)** Kao što vidimo i na ovom sudu, Židovi nisu imali nikakve dokaze kojima bi mogli dokazati svoje tvrdnje. Pavao je opet ponovio da nije kriv i da su sve optužbe protiv njega lažne. Fest se ovdje našao u vrlo nezgodnoj situaciji. Tek je bio postavljen da upravlja područjem gdje su živjeli Židovi i da je kojim slučajem stao na stranu nevinog Pavla, mogao je odmah doći u sukob s Židovima. Fest je vrlo brzo došao u situaciju gdje je morao birati između istine i laži, između pravde i nepravde. Pročitajmo što je odabrao: **„Ali Fest, htjevši ugoditi Židovima, odgovori Pavlu i reče: “Hoćeš li uzaći u Jeruzalem da ti se ondje sudi o tome preda mnom?“ (Djela 25-9)** Nažalost, kao i Feliks, Fest je odlučio stati na stranu laži i nepravde. Iako Fest nije znao za urotu Židova protiv Pavla, to ne mijenja težinu njegove odluke.

Nerijetko danas od ljudi možemo čuti kako govore: „Eh da sam znao kakve će biti posljedice moje odluke, ne bih tako izabrao“. Međutim, Bog ne traži od čovjeka da donosi odluke na temelju znanja o posljedicama, nego na temelju istine i pravde. Jedino kada donosi odluke na temelju istine i pravde, može imati savršenu Božju zaštitu bez obzira na okolnosti i događaje koji će se desiti. Pošto je Fest imao namjeru donijeti nepravednu presudu u slučaju, Pavao je odlučio iskoristiti svoje zakonito pravo koje je imao kao rimski građanin. U Rimskom Carstvu, rimski građani su imali mogućnost da zatraže suđenje pred carem, ako su smatrali da je njihovo suđenje na nižim sudovima nepravedno. Zato je Pavlov odgovorio Festu: **„Pred carevim sudištem stojim, gdje mi se i treba suditi: Židovima nisam ništa skrivio, kao što vrlo dobro znaš. Jer ako sam prijestupnik, ili sam učinio nešto loše što zavređuje smrt, ne odbijam umrijeti; ali ako nema ničega za što me ovi optužuju, nitko me ne može njima predati. Na cara se pozivam. Tada Fest, posavjetovavši se s vijećem, odgovori: “Na cara si se pozvao? k caru ćeš ići.“ (Djela 25:10-12)**

Dok je Pavao u zatvoru čekao na svoje putovanje u Rim, Bog mu je otvarao put da i dalje propovijeda evanđelje. Baš u to vrijeme Festu su došli u posjetu kralj Judeje i kraljeva sestra. Judeja je bila provincija u Rimskom Carstvu nad kojom je vladao kralj Agripa. Fest je ispričao kralju Agripi Pavlov slučaj, te je kralj odmah izrazio želju da čuje Pavla. **„Tada Agripa reče Festu: „Htio bih i sâm čuti toga čovjeka.“ „Sutra ćeš ga“, reče on, „čuti.““ (Djela 25-22)** Pošto je Fest znao da je Pavao nevin i da ne postoje dokazi da je prekršio rimski zakon, a kamoli zaslužio smrt, imao je problem napisati Rimskom caru razlog zašto je poslao Pavla pred cara. Očekivao je da će mu Kralj Agripa pomoći u tome. „**Sutradan kada Agripa i Berenika dođoše s velikim sjajem te s tisućnicima i najuglednijim muževima iz grada uđoše u dvoranu za primanje, na Festovu zapovijed bî izveden Pavao. I reče Fest: “Kralju Agripa i svi s nama nazočni muževi, pogledajte ovoga radi kojega je sav židovski narod i u Jeruzalemu i ovdje navaljivao na mene vičući da on ne smije više živjeti. Ali ja sam utvrdio da nije učinio ništa što zaslužuje smrt pa sam, kada se sâm pozvao na Visočanstvo, odlučio poslati ga. Kako nemam ništa pouzdano što bih svome gospodaru napisao o njemu, izveo sam ga pred vas, osobito pred tebe, kralju Agripa, tako da nakon ispitivanja imam što napisati. Jer čini mi se besmislenim slati uznika, a ne naznačiti optužbe iznesene protiv njega.“ (Djela 25:23-27)** Uočimo zanimljiv prizor koji nam se otkriva u ovim stihovima. Na jednoj strani vidimo bogate i ugledne ljude ovoga svijeta koji blistaju svojom izvanjskom ljepotom. Svi su obučeni u skupa i veličanstvena odjela koja opčinjavaju čula. Međutim, što vidimo na drugoj strani? Vidimo izmučenog čovjeka koji se našao u zatvorskim okovima radi Krista i evanđelja. Tko je bio ovaj izmučeni čovjek? Bio je kršćanin. Iako je prizor zaista upečatljiv, postavlja se pitanje, tko je od svih prisutnih uzvanika bio zaista istinski slobodan čovjek? Iako vanjština to zasigurno ne otkriva, jednini istinski slobodan čovjek na ovom skupu je bio kršćanin Pavao. Pavao je bio jedina osoba na ovom skupu koja nije bila rob grijeha. Pred svakog čovjeka Bog svakog dana postavlja izbor. Da li želimo nositi ugled i bogatstvo ovog svijeta ili želimo nositi Kristovu sramotu? Da li želimo biti robovi grijeha ili želimo biti slobodni? Pavao je znao da su svi ovi svjetovni ljudi na skupu u okovima svojih grijeha i zato je iskoristio priliku da im ponudi istinsku slobodu u nošenju Kristove sramote. O Pavlovom svjedočenju čitamo: „**Nato Agripa reče Pavlu: „Dopušta ti se govoriti o sebi.“ Tada Pavao ispruži ruku i odgovori za sebe: „Smatram se sretnim, kralju Agripa, što se danas mogu pred tobom braniti zbog svega za što me Židovi optužuju, osobito stoga što znam da si poznavatelj svih židovskih običaja i spornih pitanja. Zato te molim da me strpljivo saslušaš. Moj**

način života od rane mladosti, proveden među mojim narodom u Jeruzalemu, znaju svi Židovi; koji me već otprije poznaju i mogu, ako hoće, posvjedočiti da sam po najstrožoj sljedbi naše vjere živio kao farizej. A sada stojim ovdje i sudi mi se zbog nade u obećanje koje je Bog dao našim ocima, čijem se ispunjenju nada naših dvanaest plemena usrdno služeći Bogu noću i danju. Zbog te nade me, kralju Agripa, tuže Židovi. Zašto nevjerojatnim smatrate to da Bog mrtve uskrisuje? I ja sam tako u sebi mislio da moram činiti mnogo toga protiv imena Isusa Nazarećanina. To sam i činio u Jeruzalemu te sam mnoge od svetih zatvorio u tamnicu, dobivši za to punomoć od velikih svećenika; a kada su ih ubijali, dao sam svoj glas protiv njih. I po svim sam ih sinagogama često kažnjavao i prisiljavao da hule te ih, prekomjerno bijesan na njih, progonio čak do tuđih gradova. Zbog toga i pođoh u Damask s punomoći i nalogom velikih svećenika, kad u podne na putu, o kralju, ugledah svjetlost s neba, sjajniju od sunca, koja obasja mene i one koji putovahu sa mnom. I kada svi popadasmo po zemlji, začuh glas kako mi na hebrejskom jeziku govori: 'Savle, Savle, zašto me progoniš? Teško ti se protiv bodila ritati.' I rekoh: 'Tko si ti, Gospodine?' On odgovori: 'Ja sam Isus koga ti progoniš. Nego, ustani i stani na noge, jer sam ti se ukazao da te učinim poslužiteljem i svjedokom onoga što si vidio i onoga u čemu ću ti se očitovati izbavljajući te od židovskoga naroda i od pogana, kojima te sada šaljem otvoriti njihove oči i obratiti ih od tame k svjetlu i od vlasti Sotonine k Bogu da prime oproštenje grijehâ i baštinu među onima koji su posvećeni vjerom koja je u meni.' Nato, kralju Agripa, ne bijah neposlušan nebeskom viđenju, nego sam najprije onima u Damasku, i u Jeruzalemu, i po svim judejskim krajevima, a potom poganima, navješćivao neka se pokaju i obrate Bogu te čine djela dostojna pokajanja. Zbog toga su me Židovi uhitili u Hramu i pokušali me ubiti. No, dobivši pomoć Božju, sve do ovoga dana svjedočim i malome i velikome, ne govoreći ništa osim onoga što su rekli i proroci i Mojsije da će se zbiti: da će Krist trpjeti te da će on prvi uskrsnuti od mrtvih i naviještati svjetlo narodu i poganima." Kada je on iznio to u svoju obranu, Fest mu jakim glasom reče: „Mahnitaš, Pavle; mnogo te znanje zaludilo." No on reče: „Ne mahnitam, plemeniti Feste, nego riječi istine i razbora govorim. Jer zna za to kralj, kome s pouzdanjem govorim, jer mu ništa od toga, uvjeren sam, nije nepoznato; jer nije se to dogodilo u nekom zakutku. Vjeruješ li, kralju Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ." Tada Agripa reče Pavlu: „Zamalo si me uvjerio da postanem kršćaninom." A Pavao reče: „Želio bih od Boga da bi, za malo ili mnogo, ne samo ti, nego i svi ovi koji me danas slušaju, postali ovakvi kakav sam ja, osim ovih okova." Kada je on to izrekao, ustade kralj, i upravitelj, i Berenika, i oni koji su s njima sjedili. Odlazeći, međusobno govorahu: „Taj čovjek ne čini ništa što zaslužuje smrt ili okove." Tada Agripa reče Festu: „Mogao bi biti pušten taj čovjek da se nije pozvao na cara."" (Djela 26:1-32) Kao što vidimo, Bog je u ovoj situaciji iskoristio svog vjernog slugu u okovima, da pozove sve ove ljudi da izađu iz okova svojih grijeha. Kralj Agripa je bio samo na korak da to učini. Svi do jednog su bili osvjedočeni da je Pavao nevin i da ne treba biti u okovima. Da li je zaista tko od ovih ljudi koji su čuli evanđelje prihvatio istinu i postao kršćaninom mi ne znamo, jer nam Pismo to ne otkriva. Međutim, kao što je Bog tada svjedočio tim ljudima, tako i nama danas upućuje isti poziv. Bog svim srcem želi da oslobodi sve one koji su okovani svojim grijesima i žive u ropstvu grijeha. Hoćemo li prihvatiti Božji poziv?

„Dođite k meni svi koji ste izmučeni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe i učite od mene, jer ja sam krotak i ponizan u srcu, i naći ćete spokoj svojim dušama. Jer jaram je moj blag i breme je moje lako." (Matej11:28-30)

„Priznah tebi grijeh svoj i krivicu svoju ne skrivah. Rekoh: „Priznat ću Gospodu svoje prijestupe"; i ti si krivicu grijeha mojega oprostio. Neka ti se zato svaki pobožnik moli dok te se još može naći: silne vode potopne neće mu se primaći. Ti si skrovište moje; ti ćeš me očuvati od nevolje; ti ćeš me okružiti pjesmama izbavljenja. Upućivat ću te i poučavati na putu kojim budeš išao: okom ću te svojim voditi. Ne budite kao konj ili kao mazga, koja nema razuma; čiju gubicu treba uzdom i žvalama obuzdavati da ti se ne primaknu. Mnoge će nevolje imati bezbožnik: no onoga tko se uzda u Gospoda, milost će okruživati. Radujte se u Gospodu i veselite, pravednici; i kličite od veselja, svi vi koji ste čestita srca." (Psalam 32:5-11)